

Pieter van Etten

Ik was blij verrast toen ik van u - onze gemeenteraad - de uitnodiging ontving voor deze inspraakavond Kadernota 2024. En toch heb ik lang getwijfeld of ik me voor deze vorm van burgerbetrokkenheid zou aanmelden.

- * *Ik doe het niet:* ... want ik heb gelezen dat de columnist van het BD vindt dat *“Maashorst niks heeft geleerd over inspraak.”*
- * *Ik doe het niet:* ... want toen ik onder aan de uitnodiging, door een vergrootglas, nog net kon lezen hoe de gemeente gaat bouwen, las ik vooral ambtelijke en bestuurlijke retoriek zonder heldere doelstellingen.
- * *Ik doe het niet:* ... want ik wil geen bijdrage leveren aan een debat over de laatste lantaarnpaal in een doodlopende straat.
- * *Ik doe het wel:* ... want als dat zo is, moet maar eens duidelijk gezegd worden dat het echt anders kan.
- * *Ik doe het wel:* ... want politiek is meer dan alleen een kwestie van goed en efficiënt besturen. Vroeg of laat moeten er morele keuzes gemaakt worden. Moet er gezegd worden waarheen we sturen. En dat vergt - hoe dan ook - overleg met betrokken burgers over wat zij Van Waarde vinden.

Wat is Van Waarde?

- * Wie wil er niet meedenken over de manier waarop onze volksvertegenwoordigers in de gemeenteraad namens ons – de burgers van Maashorst – het beleid bepalen voor de komende jaren?
- * Wie wil er niet de meest duurzame gemeente zijn; wie niet innovatief; niet goed bereikbaar; geen geweldig onderwijs; gelijkheid?
- * Welke betrokken burger wil niet oprecht en vol vertrouwen kunnen zeggen: *De politiek doet er toe wat mij betreft. En daar heb ik mijn steentje aan bij gedragen!*

Hoe staan die waarden onder druk?

- * En toch nemen tegenstellingen toe. Tegenstellingen die leiden tot minder vertrouwen in een gedeeld verhaal over en voor Nederland
- * We staan voor moeilijke opgaven die vragen om concrete oplossingen op korte termijn. Maar daarbij moeten we uitdrukkelijk de gevolgen op de lange termijn voor ogen houden.

- * Te veel beleid zit vast in wetten en kokers die alleen gaan over werk, over zorg, over klimaat, over onderwijs, terwijl in ons leven van alle dag alles tegelijk aan de orde is.
- * Er is sterk de neiging te denken vanuit maatregelen, waar mensen zich naar moeten gaan gedragen, in plaats van denken vanuit mensen.

Waar ontstaat nieuwe energie?

- * Gelukkig zien we overall bewegingen op gang komen om burgers meer te betrekken bij de ontwikkeling van nieuw beleid.
- * We willen inwoners eerder en meer bij voorstellen en besluiten betrekken. Niet enkel met formele inspraakprocedures aan het eind van het proces, maar meteen vanaf het begin.
- * We willen een gemeenteraad die actief met de inwoners in gesprek gaat. Die écht luistert naar bezwaren en samen met de inwoners zoekt naar oplossingen om aan bezwaren tegemoet te komen.
- * We willen - gevraagd en ongevraagd - gebruik maken van de deskundigheid van eigen inwoners. Daarom willen we een raad die naar buiten gericht is. Een raad die soms ook 'nee' zegt, maar dan wel duidelijk uitlegt waarom iets niet kan. En waar mogelijk met alternatieven komt.
- * Dat gaat natuurlijk niet vanzelf. Daarom stel ik voor te experimenteren met nieuwe vormen van meedoen.

Wat staat ons te doen?

De Belgische schrijver David van Reybroek lanceerde in de Van Leeuwlezing een goed idee. Naar zijn voorbeeld van burgertafels heb ik een plan bedacht ter voorbereiding van bijvoorbeeld de volgende lokale verkiezingen

1. Breng enkele groepen mensen bijeen.

- * *Betrokken burgers* hebben een idee over hoe de samenleving in elkaar behoort te zitten.
- * *Professionele uitvoerders* beoordelen op grond van hun vakmanschap en beroepsethiek welke aanpak in deze situatie het meest geschikt is.
- * *Deskundigen* wijzen op basis van hun kennis en wetenschap op standpunten die nog onvoldoende aan bod zijn geweest, en geven de grenzen aan van wat mogelijk is.

2. Geef hen voldoende tijd om met elkaar te overleggen over zaken die zij van belang vinden.

3. Geef hen een plek en gespreksleiders, die inhoudelijk neutraal zijn maar er voor zorgt dat iedereen aan bod komt.

4. Ze hoeven het niet over alles eens te worden. Het enige wat ze moeten doen is een lijst van vijftwintig stellingen opstellen.
5. Deze lijst van 25 stellingen
- * Wordt bekend gemaakt onder alle inwoners
  - * Alle burgers worden uitdrukkelijk uitgenodigd om aan te geven in hoeverre ze het met de geformuleerde stellingen eens of oneens zijn.
  - * Het resultaat van deze uitspraak leggen we voor aan het college en de gemeenteraad.
6. De komende jaren herhalen we dit proces.
- * Bij de komende gemeenteraadsverkiezingen stapt de kiezer het stemhokje in. Niet met één, maar met twee stembrieven onder de arm.
  - * De eerste is het vertrouwde vel met de namen van de kandidaten.
  - * De tweede is iets nieuws: Een lijst van 25 stellingen over de toekomst van onze gemeenschap.
  - * Hoe mooi zou het zijn als deze lijst van 25 stellingen de basis zou zijn voor een raadsbreed bestuursakkoord.

Uden, 7 juni 2023
Pieter van Etten

David van Reybroek	:	Tegen verkiezingen
Eva Rovers	:	Nu is het aan ons
Herman Tjeenk Willink	:	Groter denken kleiner doen Kan de overheid crises aan? Het Tij Tegen
Kim Putters	:	Het einde van de BV Nederland
Monika Sie Dhian Ho	:	Van Waarde
Paul van Tongeren	:	Het wonder van betekenis
Tim 'S Jongers	:	Beledigende broccoli